

Aktionær, d. v. s. en Ret, som ikke kan tages fra den enkelte Aktionær uden hans Samtykke.

Den naturlige og fornuftige Forstaaelse af Tillæggets § 1, 3. og § 3 er, at de fastlægger Forholdet mellem de to Klasser af Aktionærer, men ikke ændrer Forholdet mellem de gamle Aktionærer indbyrdes, og navnlig ikke giver den enkelte Aktionær større Magt til at hindre Selskabsbeslutninger end hidtil. Da Statuttillæggets Regler kun gaar ud paa at give Aktionærene en Del af deres tidligere Ret tilbage, var der ingen Grund til at give de enkelte Aktionærer denne Ret som en Særret, der ikke kunde tages fra dem. Det er utvivlsomt ogsaa den fornuftigste Regel saaledes at aabne Adgang til en Nedskrivning af Stamaktiekapitalen, endnu medens Præferenceaktiekapitalen bestaar. Der kan være Trang hertil.

Men det er særlig klart, at Nedskrivning maa kunne besluttes i Forbindelse med en Reorganisation, hvorved Præferenceaktionærene giver Afkald paa deres Aktionærrettigheder. Naar Præferenceaktiekapitalen var amortiseret, maatte Nedskrivning aabenbart kunne besluttes af de ordinære Aktionærer paa sædvanlig Maade; og der kan vel drages en Analogi fra dette Tilfælde til det, at Præferenceaktionærene giver Afkald paa deres Aktionærrettigheder.

Selv om Beslutningen tiltrædes af Majoriteten paa en Særgeneralforsamling, kan det dog ikke gyldigt vedtages, at de ordinære Aktier skal nedskrives til 0 og Aktieretten endelig falder bort.

Det maa anses for at være den almindelige Regel om Aktieselskaber, at ingen nok saa stor Majoritet kan vedtage, at Aktierne (ogsaa Minoritetens eller de udeblivendes) skal nedskrives til 0. Herfor kan anføres Analogien af Aktielovens § 33 b, hvorefter Aktionærene ikke kan forpligtes til at lade deres Aktier indløse undtagen i Tilfælde af Selskabets Opløsning, og Reglen maa ialtfald gælde ifølge Forholdets Natur. Bestemmelsen i Aktielovens § 33 kan nemlig ikke antages udtømmende at angive, hvad der ligger udenfor Majoritetens Kompetence. Dette er udtrykkelig anerkendt i Østre Landsrets Dom af 12. Oktober 1923 (Ugeskrift for Retsvæsen 1924 A. Side 147), jfr. ogsaa Højesterets Domme af 21. Januar 1921 og 2. Juni 1927 (Ugeskrift for Retsvæsen A 1921. Side 250 og 1927 A. Side 617). Udenfor Majoritetens Kompetence maa bl. a. falde Beslutninger, der overhovedet ikke kan have Interesse for Aktionærene som saadanne, f. Eks. en Vedtagelse om at forære hele Formuen bort. Men heraf maa følge, at ingen Majoritet kan vedtage en Nedskrivning af Aktierne til 0. Da Aktionærene i et Tilfælde som det foreliggende, hvor Aktierne er fuldt indbetalt, ikke kan tilpligtes at indskyde mere; jfr. Aktielovens § 33 a), kan de ingen Aktionærinteresse have heri, men de kan derved i hvert Fald theoretisk miste en Chance for senere at faa noget ud af Aktionærretten.

En Nedskrivning af Stamaktierne til 0 kan derfor kun ske med Samtykke fra hver enkelt Aktionær; det er altsaa praktisk udelukket at gennemføre den ved Generalforsamlingsbeslutninger. Derimod maa det — med Tilslutning fra en Særgeneralforsamling af Stamaktionærer — kunne vedtages, at Stamaktierne skal nedskrives endelig til en endog meget lav Brøk af deres oprindelige Paalydende.

Hvad angaar den formelle Fremgangsmaade ved en saadan Nedskrivning, bemærkes først, at det, da Statutterne ikke indeholder nogen Hjemmel for at afholde en Særgeneralforsamling, vil være sikrest at tilvejebringe Hjemmelen ved en Statutændring, der maa kunne gennemføres ved en Beslutning truffet paa Præferenceaktionærernes Generalforsamling og stadfæstet af Handelsministeren, jfr. Lov Nr. 55 af 25. Marts 1872 § 2, Nr. 12 og Banklovens § 5, 3. Stk. Paa samme Generalforsamling maa Præferenceaktionærene kunne vedtage Rekonstruktionsplanen, der i saa Fald naturligst gøres betinget af, at den opnaar den fornødne Tilslutning fra Stamaktionærene.